

Quickscan Flora- en faunawet

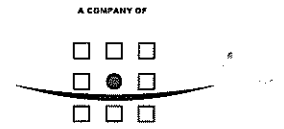
Golfbaan bestemmingsplan Scholthagen-Watermolen

Gemeente Haaksbergen

25 mei 2008

Definitief rapport

9R8182

ROYAL HASKONING

**HASKONING NEDERLAND B.V.
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING**

Colosseum 3
Postbus 26
7500 AA Enschede
+31 (0)53 483 01 20 Telefoon
+ 31(0)53 432 27 85 Fax
info@enschede.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel Quickscan Flora- en faunawet
Golftaan bestemmingsplan Scholtenhagen-
Watermolen
Verkorte documenttitel Quickscan Scholtenhagen-Watermolen
Status Definitief rapport
Datum 4 juli 2008
Projectnaam Bestemmingsplan Scholtenhagen-
Watermolen
Projectnummer 9R8182.A0
Opdrachtgever Gemeente Haaksbergen
Referentie 9R8182.A0/R005/BPO/MDGR/Enc

Auteur(s) ir. B.J.H.M. Possen
Collegiale toets ir. A.M.W. Jansen
Datum/paraaf 8-7-'08..... b/a JYP
Vrijgegeven door ing. M.F.L. Pigge
Datum/paraaf 8-7-'08..... MP

INHOUDSOPGAVE

	Blz.	
1	INLEIDING	1
	1.1 Algemeen	1
	1.2 Ligging plangebied	1
	1.3 Leeswijzer	4
2	TOETSINGSKADER	5
	2.1 Inleiding	5
	2.2 Doelstelling wet	6
	2.3 Beschermingsstatus	6
	2.4 Verbodsbepalingen	7
	2.5 Zorgplicht	7
3	WERKWIJZE	8
4	INVENTARISATIE	9
	4.1 Informatie van het Natuurloket	9
	4.2 Resultaten	10
	4.2.1 Vaatplanten	10
	4.2.2 Zoogdieren	10
	4.2.3 Broedvogels	13
	4.2.4 Reptielen	14
	4.2.5 Amfibieën	14
	4.2.6 Vissen	14
	4.2.7 Overige diersoorten	15
	4.2.8 Synthese inventarisatie	15
5	VOORGENOMEN PLAN EN MOGELIJKE EFFECTEN	17
	5.1 Voorgenomen werkzaamheden	17
	5.2 Mogelijke effecten	17
6	EFFECTBEOORDELING	18
	6.1 Grondgebonden zoogdieren	18
	6.2 Vleermuizen	18
	6.3 Broedvogels	19
	6.4 Synthese effectbeoordeling	20
7	MITIGERENDE MAATREGELEN	21
8	CONCLUSIE	22
	BRONNEN	23

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

Circa 1,5 kilometer ten zuiden van Haaksbergen ligt het terrein van de Haaksbergse golfclub "Het Langeloo". Het terrein bestaat uit zes holes. De golfclub wil haar terrein uitbreiden ten behoeve van de aanleg van drie extra holes, waardoor het terrein in totaal negen holes groot zal worden. Verwachting is dat deze uitbreiding nog dit jaar gereed zal komen.

Alle Ruimtelijke Ontwikkelingen, waaronder deze, dienen te worden getoetst aan de kaders van het vigerende beleid betreffende de natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet. Veel planten en dieren zijn beschermd door deze wet. Vernietiging of verstoring van populaties en leefgebieden van beschermde soorten is niet toegestaan zonder ontheffing. Dit vindt in eerste instantie plaats door middel van een verkennende toets, de zogenaamde Quicksan. Deze Quicksan heeft dan ook tot doel de waarde van het gebied voor flora en fauna in kaart te brengen en te voorzien in een eerste schatting van mogelijke effecten. Op basis hiervan worden de voorgenomen werkzaamheden getoetst aan de Flora- en faunawet.

1.2 Ligging plangebied

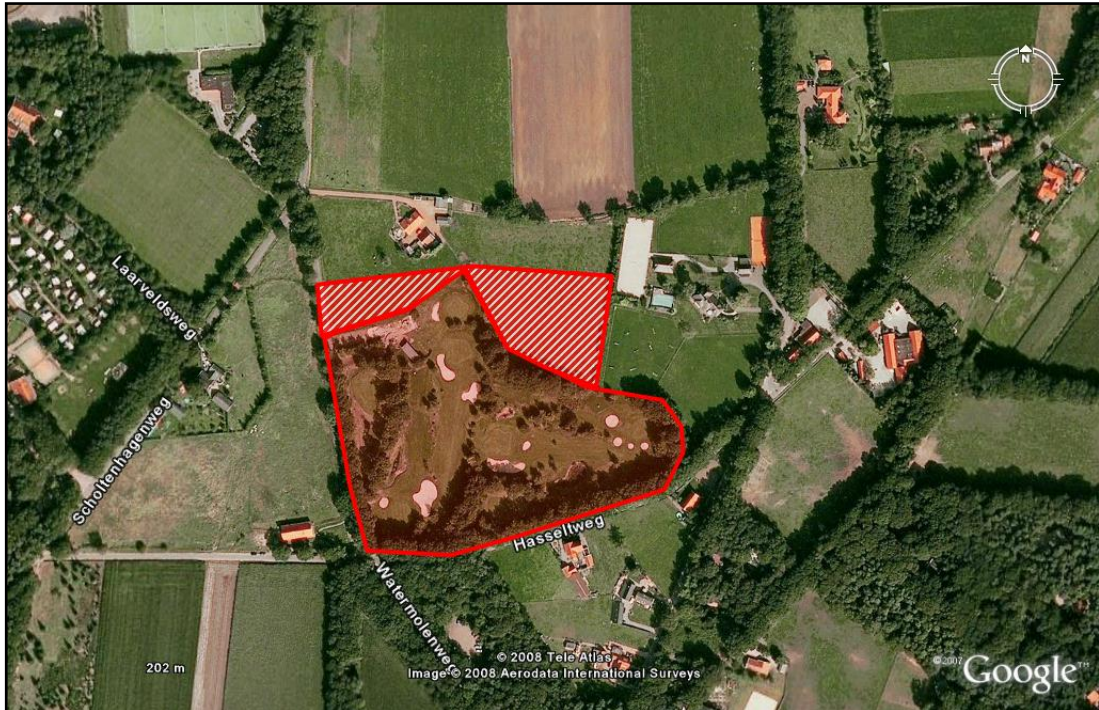
In figuur 1.1 is de (globale) ligging¹ van het golfterrein en de voorziene uitbreidingslocatie weergegeven (plangebied). Het plangebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de Hasseltweg. De westelijke begrenzing wordt gevormd door de watermolenweg. De noordelijke en oostelijke begrenzing is niet gekoppeld aan infrastructuur. Percelen in agrarisch gebruik omringen het terrein in het noorden en oosten.

De uitbreidingslocatie bestaat geheel uit grasland dat (deels) tot voor kort nog in agrarisch gebruik was. De omgeving bestaat uit (kleine) bosgebieden, laanbeplanting, percelen in agrarisch gebruik en sportvelden. De omgeving van de golfbaan, maar ook de golfbaan zelf zijn relatief rustig en vrij ver verwijderd van grote doorgaande wegen.

---

¹ Figuur 1.1 kan niet gebruikt worden om de exacte ligging van het plangebied te bepalen. Hiervoor zijn meer gedetailleerde (GIS) kaarten (bijvoorbeeld bestemmingsplankaart) noodzakelijk.

Rode lijn geeft globale ligging van het plangebied weer; gearceerd: uitbreidingslocatie

Figuur 1.1: Globale ligging van het plangebied (Bewerking van Google Earth)

Ten aanzien van de vigerende natuurwetgeving is het van belang om na te gaan of het plangebied in of in de nabijheid van beschermde gebieden is gelegen. Binnen een straal van 4 kilometer bevindt zich Natura 2000-gebied “Buurserzand en Haaksbergerveen” (LNV, 2008). Dit gebied is aangewezen voor een zevental habitattypen te weten [EU-code]:

- Stuifzandheide met Struikheide [H2310];
- Zwakgebufferde vennen [3130];
- Vochtige heide van hogere zandgronden [H4010, subtype A];
- Jeneverbessenstruwelen [H5130];
- Actief Hoogveen* [H7110];
- Herstellend hoogveen [H7120];
- Veenbossen* [H91D0].

Verder is een tweetal habitatrictlijnsoorten beschermd in dit gebied, te weten [EU-code]:

- Grote modderkruiper [H1145];
- Kamsalamander [H1166].

---

* Het betreft een prioritair habitatype. Volgens de definitie heeft de Europese Unie voor de instandhouding van deze habitattypen bijzondere verantwoordelijkheid omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied binnen de Europese Unie ligt.

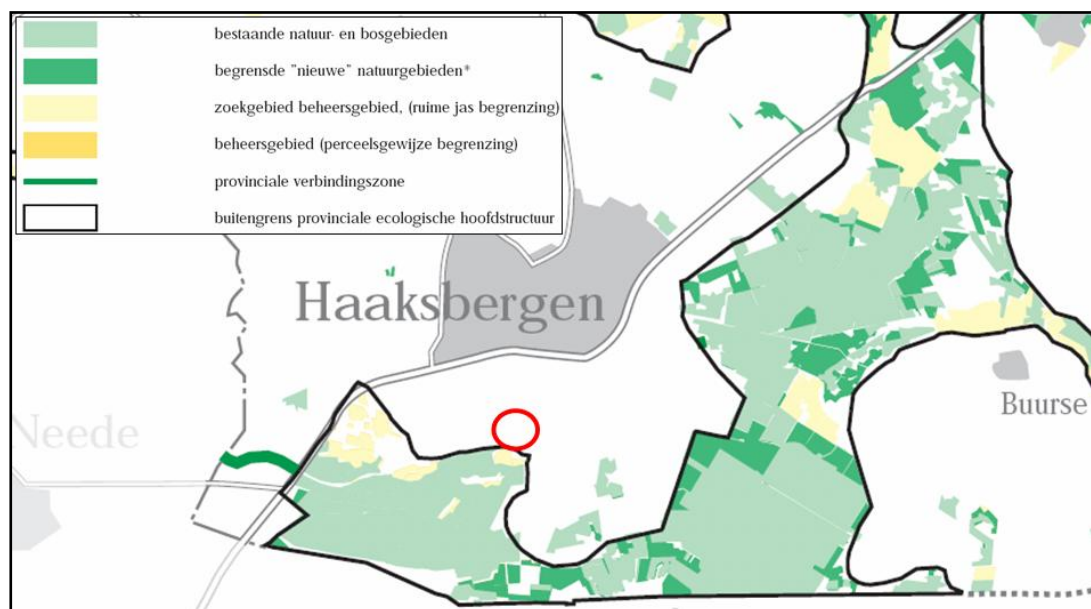
De habitattypen of gedegradeerde vormen daarvan komen met zekerheid niet voor in (de omgeving van) de uitbreidingslocatie. Tijdens het veldbezoek zijn geen plantensoorten aangetroffen die aanleiding geven dit te veronderstellen. Enige relatie, voor zover het habitattypen betreft, tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied is daarom uitgesloten.

De sloten langs het plangebied zijn geschikt voor noch de Kamsalamander, noch de Grote modderkruiper. Ten tijde van het veldbezoek stonden deze reeds langere tijd droog. De wateren op de golfbaan zelf staan niet in verbinding met deze sloten. De aanwezige poel valt nagenoeg droog bij langdurige droogte (getuige ook het ingroeiende gras) en de “waterhindernis” is ondiep en stagnerend. Verwachting is dat de waterkwaliteit onvoldoende is voor beide soorten.

De Kamsalamander is niet bekend uit het omringende agrarische gebied rond Natura 2000-gebied “Buursezand & Haaksbergerveen” (LNV, 2008). Hetzelfde geldt voor de Grote modderkruiper. Voor beide soorten geldt dat uitgesloten kan worden dat deze (in de buurt van) het plangebied voorkomen. Ook ten aanzien van de habitatrictlijn soorten kan daarom enige relatie met het Natura 2000-gebied worden uitgesloten.

Invloed van de werkzaamheden op het Natura 2000-gebied zijn niet te verwachten, te meer omdat zowel de Habitatrictlijnsoorten als de Habitattypen niet of nauwelijks gevoelig zijn voor verstoring voor geluid en de afstand tussen de werkzaamheden en deze soorten meer dan 2 kilometer bedraagt. Daarom kan geen sprake zijn van externe werking.

Rode cirkel geeft *globale* ligging van het plangebied weer

Figuur 1.2: Ligging plangebied ten opzichte van de PEHS (Bewerking Provincie Overijssel, 2002)

Het plangebied bevindt zich noch binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) (LNV; 2008), noch binnen de Provinciaal Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) van de Provincie Overijssel (Provincie Overijssel, 2001). Op dit moment ligt de herbegrensde PEHS ter inzage. Hieruit blijkt dat, ook na herbegrenzing, het plangebied geen deel uitmaakt van de PEHS (Provincie Overijssel, 2008a). In figuur 1.2 is de ligging² van het plangebied (rode contour) ten opzichte van de EHS weergegeven. Invloed van de aanleg van het golfterrein op EHS gebieden valt niet te verwachten. Zeker niet permanent.

Toetsing aan de Natuurbeschermingswet dan wel de kaders behorend bij de EHS is dan ook niet noodzakelijk.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 geeft een beknopt overzicht aangaande de inhoud van de Flora- en faunawet. De gevolgde werkwijze wordt besproken in hoofdstuk 3. De resultaten van de inventarisatie zijn opgenomen in hoofdstuk 4. De voorgenomen werkzaamheden worden beschreven in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 geeft een inschatting van de effecten die een gevolg zijn van de voorgenomen werkzaamheden. Eventueel noodzakelijke mitigerende maatregelen worden samengevat in hoofdstuk 7. De eindconclusies van deze toetsing zijn terug te vinden in hoofdstuk 8.

In het vervolg van dit rapport zal worden gesproken van plangebied en studiegebied. Het plangebied is dat gebied waarbinnen de werkzaamheden zullen plaatsvinden. Hieronder vallen ook werkstroken en dergelijke. Het studiegebied omvat een aantal kilometerhokken rondom het plangebied. Het gebied buiten het studiegebied wordt verder aangeduid als 'omgeving'.

---

² Figuur 1.2 kan niet gebruikt worden om de exacte ligging van het tracé te bepalen. Hiervoor zijn meer gedetailleerde (GIS) kaarten noodzakelijk.

2 TOETSINGSKADER

De natuurwetgeving in Nederland kent twee sporen: de soortenbescherming en de gebiedsbescherming. Hiervoor zijn twee wetten actief, respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In beide wetten zijn naast het nationale natuurbeschermingsbeleid ook tal van internationale verdragen en richtlijnen verankerd, zoals: Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetlands-Conventie, Conventie van Bonn en CITES. In dit rapport wordt enkel getoetst aan de Flora- en faunawet (paragraaf 1.2).

2.1 Inleiding

Het toetsingskader in dit rapport wordt gevormd door de Flora- en faunawet. Deze wet regelt de bescherming van planten en dieren in Nederland en is in april 2002 in werking getreden. In 2005 is het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten ingrijpend gewijzigd. Via de Flora- en faunawet is onder andere het soortenbeschermingsdeel van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de Nederlandse wetgeving vastgelegd (Tabel 3³ van de Flora- en faunawet).

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen (LNV, 1998):

- Een aantal inheemse plantensoorten.
- Alle van nature in Nederland voorkomende soorten zoogdieren (m.u.v. zwarte rat, bruine rat en huismuis).
- Alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten.
- Alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten.
- Alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (m.u.v. soorten in Visserijwet 1963).
- Een aantal overige inheemse diersoorten aangewezen als beschermde soort.

Daarnaast is een aantal uitheemse dier- en plantensoorten als beschermde soort aangewezen.

De wet heeft onder meer betrekking op beheer en schadebestrijding, jacht, handel en bezit en overige menselijke activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten.

---

³ De aanduidingen Tabel 1, Tabel 2 en Tabel 3 hebben betrekking op de tabellen uit het AMvB behorend bij de Flora- en faunawet. Het betreft geen verwijzing naar tabellen in de tekst.

2.2 Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Daarnaast erkent de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde). Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) of, in geval van beheer en schadebestrijding, van Gedeputeerde Staten (LNV, 1998). Het verlenen van ontheffingen is gedelegeerd aan Dienst Regelingen.

2.3 Beschermingsstatus

In de Flora- en faunawet (middels wijziging Besluit Vrijstellingen) is voor soorten een driedeling gemaakt⁴:

1. Beschermde meer algemene soorten (Tabel 1).
2. Beschermde minder algemene soorten (Tabel 2).
3. Streng beschermde soorten (Tabel 3).

Veel streng beschermde soorten vallen onder de Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn. Er zijn echter ook inheemse (Nederlandse) dier- en plantensoorten als streng beschermde soorten aangewezen. Deze streng beschermde soorten zijn opgenomen in Tabel 3 van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) welke de Flora- en faunawet reglementeert. Voor deze soorten moet een uitgebreide toets uitgevoerd worden. Niet streng beschermde soorten vallen ook onder de Flora- en faunawet. Enerzijds zijn dit soorten (Tabel 2) waarop negatieve effecten bij ruimtelijke ontwikkelingen slechts toegestaan zijn na het verkrijgen van een ontheffing, tenzij gewerkt wordt volgens een vooraf goedgekeurde gedragscode. Voor soorten van dit beschermingsniveau dient een lichte toets te worden uitgevoerd. Anderzijds zijn er soorten die in Nederland zo algemeen zijn dat bij ruimtelijke ontwikkeling een algemene ontheffing geldt (Tabel 1) en deze dus niet hoeft te worden aangevraagd, mits de voorgenomen werkzaamheden voldoen aan een van de volgende criteria:

- de werkzaamheden zijn te kwalificeren als bestendig beheer en onderhoud;
- de werkzaamheden zijn te kwalificeren als bestendig gebruik;
- de werkzaamheden zijn te kwalificeren als ruimtelijke ontwikkeling.

Soorten die niet zijn genoemd in de AMvB vallen alleen onder de algemene zorgplicht⁵.

---

⁴ De aanduidingen Tabel 1, Tabel 2 en Tabel 3 hebben betrekking op de tabellen uit het AMvB behorend bij de Flora- en faunawet. Het betreft geen verwijzing naar tabellen in de tekst.

⁵ Er bestaat een relatie tussen de beschermde status van een soort en opname op een Rode Lijst van bedreigde soorten. Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die in hun voortbestaan in Nederland bedreigd zijn. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Landbouw, Natuur en Visserij (LNV). Voor het opstellen van de AMvB met beschermde soorten is gebruik gemaakt van de Rode Lijsten, maar deze worden niet zonder meer in hun geheel overgenomen.

2.4 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te waarborgen. De meest relevante verbodsbepalingen zijn terug te vinden in artikel 8 tot en met 13 en worden hieronder kort weergegeven:

- *Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- *Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- *Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- *Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren. Dit dient te allen tijde per soort en per project te worden getoetst.
- *Artikel 12:* Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
- *Artikel 13:* Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort, (...) te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin (...) binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Deze verbodsbepalingen zijn geldig in heel Nederland, ongeacht het type werkzaamheden of de omvang daarvan. Vaak is het mogelijk een vrijstelling of ontheffing te krijgen voor het overtreden van een van de verbodsbepalingen. Of dit mogelijk is en onder welke voorwaarden hangt af van het beschermingsniveau van de beschermde soort in kwestie en de aard van de handeling.

2.5 Zorgplicht

Overigens geldt voor alle planten en dieren (dus ook voor soorten, die niet zijn opgenomen in de Flora- en faunawet) de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving (LNV, 1998). Veelal komt de zorgplicht erop neer dat tijdens werkzaamheden negatieve effecten op planten en dieren zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen en dat bij de inrichting aandacht moet worden besteed aan de realisatie van geschikt habitat voor plant en dier.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen effecten mogen optreden, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat de verstoring en eventueel lijden zo beperkt mogelijk is.

3 WERKWIJZE

Om na te gaan wat het belang van het plangebied is voor beschermde soorten is het volgende stappenplan gevolgd:

Stap 1: Inventarisatie van beschermde soorten

Om een indruk te krijgen van het voorkomen van beschermde dieren en planten in het plangebied is gebruik gemaakt van de openbare informatie van het Natuurloket en bestaande literatuur. De zo verkregen informatie, die vaak niet locatiespecifiek is, is geïnterpreteerd aan de hand van algemene ecologische kennis en een veldbezoek. Dit veldbezoek is uitgevoerd op 18 april 2008.

Het veldbezoek is *geen* volledige inventarisatie aangezien voor dit laatste voor elke soortgroep een eigen methodiek (en geschikt jaargetijde) vereist is. Het veldbezoek is wel geschikt om een indruk te krijgen van de aanwezige habitats en de mogelijk aanwezige soorten of potenties voor soorten.

Gegevens uit het provinciale meetnet zijn voor het plangebied beperkt beschikbaar (met dank aan dhr. P. Bremer, Provincie Overijssel, 2008b). Gegevens ten aanzien van vaatplanten zijn hieruit beschikbaar, maar niet recenter dan 1995. Deze gegevens zijn verzameld net ten zuiden van het plangebied in de houtwallen en langs de wegen aldaar. Ten aanzien van zoogdieren, reptielen, amfibieën en dagvlinders zijn gegevens voorhanden voor de periode 1988-2005, maar niet specifiek voor het plangebied. Bij de gemeente Haaksbergen zijn geen aanvullende relevante gegevens voor handen (med. dhr. Ooijen, 2008).

Stap 2: Vaststelling van de effecten

Om vast te stellen of het project effect heeft op beschermde flora en fauna, is een beknopte analyse gemaakt van het project in relatie tot de habitateisen van de doelsoorten uit het gebied.

Stap 3: Beschrijving van de effecten op beschermde soorten

Door de resultaten van stap 1 en stap 2 te koppelen zijn de effecten van het voorgestelde project op de aanwezige natuurwaarden inzichtelijk gemaakt.

Stap 4: Voorstellen van mitigerende maatregelen

In deze stap zijn voorstellen gedaan om de effecten te mitigeren.

Stap 5: Conclusie

In deze stap wordt bepaald of het waarschijnlijk is dat het project in het licht van de wet- en regelgeving ten aanzien van beschermde soorten doorgang kan vinden. Hierbij wordt rekening gehouden met de onder de Flora- en faunawet vastgestelde criteria ten aanzien van onder andere de gunstige staat van instandhouding van de soort, eventuele alternatieven en bij wet genoemde belangen.

4 INVENTARISATIE

4.1 Informatie van het Natuurloket

Het plangebied beslaat alleen kilometerhokken 246-462. In de praktijk is de informatie van het Natuurloket met betrekking tot deze kilometerhokken beperkt bruikbaar omdat deze onvolledig is (de meeste soortgroepen zijn niet of nauwelijks onderzocht). Uitzondering vormen in dit geval vaatplanten en broedvogels. Informatie voor het plangebied kan hieruit *niet* specifiek worden afgeleid.

Om een betere indruk te krijgen van het mogelijke voorkomen van beschermde soorten in het plangebied zijn, naast aanvullende literatuur, de naastgelegen kilometerhokken meegenomen. Ook deze kilometerhokken zijn echter relatief slecht onderzocht. In tabel 4.1 zijn de aangetroffen beschermde soorten per kilometerhok weergegeven.

Tabel 4.1: Voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en omgeving volgens het Natuurloket (FF1/FF23/HV)

Kilometerhok	Vaatplanten	Zoogdieren	Broedvogels	Reptielen	Amfibieën	Vissen	Dagvlinders	Libellen
245-461	5/0/0	1/1/0	0/28/0	0/1/0	1/0/0			
245-462	2/0/0		0/1/0		1/0/0			
245-463	1/0/0		0/1/0					
246-461	5/0/0	0/4/4	0/3/0	0/1/0	1/0/0	0/1/0		
246-462	2/0/0		0/1/0		3/1/1			
246-463	1/0/0		0/1/0					
247-461	3/0/0	0/1/1	0/34/0		1/0/0			
247-462	4/0/0	0/2/2	0/27/0	0/1/0	4/0/0			
247-463	1/0/0		0/29/0					

Licht Groen	Goed tot redelijk onderzocht
Geel	Matig tot slecht onderzocht
Rood	Niet onderzocht
Grijs	Plangebied

Hoewel het studiegebied minder onderzocht is, wil dat niet zeggen dat er ook maar weinig natuurwaarden te verwachten zijn. Naar aanleiding van de aangetroffen habitats, de gegevens van de omliggende habitats en bestaande literatuur hebben wij een verwachting opgesteld over het voorkomen van beschermde soorten. Hieronder wordt deze toegelicht.

4.2 Resultaten

Het voorkomen, of mogelijk voorkomen, van beschermde soorten zal hieronder per taxonomische groep besproken worden. Hierbij zal ook nadrukkelijk worden ingegaan op het studiegebied.

4.2.1 Vaatplanten

De uitbreidingslocatie bestaat uit voornamelijk grazige vegetatie (figuur 4.1) waarin onder meer Zuring (*Rumex* spp.), Veldkers (*Cardamine* spp), Paarse dovenetel (*Lamium purpureum*), Paardenbloem (*Taraxacum officinale*) en Teunisbloem (*Oenothera* spp) voorkomen. Veldkers komt pluksgewijs zeer algemeen voor. Daarnaast is aanplant in een rij van Zomereik (*Quercus robur*) aanwezig, waarbij her en der ook Amerikaanse Eik (*Quercus rubra*) is ingemengd. Een vijftal Beuken (*Fagus sylvatica*) en enkele Wilgen (*Salix alba*) zijn ook aanwezig.

Figuur 4.1: Grazige vegetatie in het plangebied

De golfbaan bestaat uit een afwisseling van kort en lang gras met daarin enkele kruidachtigen zoals Boterbloem (*Ranunculus* spp.) en Madelief (*Bellis perennis*). Ook hier is beplanting van Zomereik gemengd met een enkele Berk (*Betula* spp.) aanwezig. De poel is nagenoeg vrij van organisch materiaal en kent een relatief uitbundige groei van waterplanten. De “waterhindernis” kent een relatief dikke organische laag en is verland aan de uiteinden. Hier is nagenoeg uitsluitend Riet (*Phragmites australis*) aanwezig, afgewisseld met een enkele Wilg.

Beschermde vaatplanten komen niet voor in het studiegebied.

4.2.2 Zoogdieren

Vanwege het grote verschil wat betreft habitateisen en gebruik van het landschap zal hieronder onderscheid gemaakt worden tussen vleermuizen en grondgebonden zoogdieren. Aan beide groepen wordt een eigen paragraaf gewijd.

Vleermuizen

Limpens *et al.* (1997) laat zien dat in het uurhok (5x5 kilometer = 5 kilometerhokken) waarin het plangebied zich bevindt tot 10 vleermuissoorten zijn waargenomen. In tabel 4.2 is aangegeven om welke soorten het gaat, waarbij ook het voorkeurs habitat kort is samengevat (Limpens *et al.*, 1997; DWW, 2004; VZZ, 2008).

Hierbij moet opgemerkt worden dat de informatie uit Limpens *et al.* (1997) niet locatiespecifiek is en bovendien geen informatie bevat omtrent het recente voorkomen van de verschillende soorten. Als gevolg hiervan (maar ook als gevolg van de nabijheid van een Natura 2000-gebied) wordt een groot aantal (soms bijzondere) soorten genoemd, die veelal niet verwacht mogen worden binnen het plangebied. Hieronder zal op basis van de habitateisen van deze 10 soorten een afweging worden gemaakt omtrent het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied zelf.

Tabel 4.2: waargenomen Vleermuizen en hun voorkeurshabitat

Soort	Wetenschappelijke naam	Voorkeurshabitat
Gewone baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Verblijfplaats: Bomen, gebouwen, onderaardse structuren Vliegroutes: Lijnvormige elementen Jachtgebied: Kleinschalig landschap
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Verblijfplaats: Bomen, gebouwen, onderaardse structuren Vliegroutes: Lijnvormige elementen Jachtgebied: Kleinschalig landschap
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>	Verblijfplaats: Bomen, onderaardse structuren Vliegroutes: Lijnvormige elementen Jachtgebied: Open water, oeverlanden
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Verblijfplaats: Gebouwen, onderaardse structuren Vliegroutes: Lijnvormige elementen Jachtgebied: Open water, oeverlanden
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Verblijfplaats: Gebouwen Vliegroutes: Lijnvormige elementen Jachtgebied: Stedelijk gebied, kleinschalig landschap
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Verblijfplaats: Gebouwen, bomen Vliegroutes: Open gebied, lijnvormige elementen Jachtgebied: Stedelijk gebied, kleinschalig landschap
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Verblijfplaats: Bomen Vliegroutes: Open landschap Jachtgebied: Oeverlanden, kleinschalig landschap
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Verblijfplaats: Bomen Vliegroutes: Lijnvormige elementen Jachtgebied: Gesloten landschap
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Verblijfplaats: Gebouwen Vliegroutes: Lijnvormige elementen, open landschap Jachtgebied: Stedelijk gebied, kleinschalig landschap

Gewone grootoorvleermuis	<i>Plectotus auritus</i>	Verblijfplaats: Gebouwen, bomen, onderaardse structuren Vliegrouetes: Lijnvormige elementen Jachtgebied: Kleinschalig landschap
--------------------------	--------------------------	---

De soorten uit tabel 4.2 kunnen allemaal potentieel gebruik maken van het plangebied omdat in de omgeving aan hun eisen voldaan kan worden voor zover het betreft verblijfplaatsen, migratieroutes en foerageergebied. Meest waarschijnlijk is dat Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis en Ruige dwergvleermuis gebruik maken van het plangebied. Deze soorten komen overigens ook terug in de gegevens van Provincie Overijssel, periode 1988-2005 (Provincie Overijssel, 2008b).

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig die geschikt zouden kunnen zijn als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten. In de directe omgeving (boerderijen, clubhuis en materiaalschuur) kunnen deze soorten wel voorkomen. Langs de rand van het plangebied zijn enkele Zomereiken, Beuken en Wilgen aanwezig. Deze zijn tijdens het veldbezoek onderzocht op de aanwezigheid van holtes, welke niet zijn aangetroffen. In de omgeving zijn voldoende bomen en kleine bosgebiedjes aanwezig, waar gebouwbewonende soorten verblijfplaatsen zouden kunnen hebben.

Het plangebied zelf herbergt geen voor Vleermuizen geschikte verblijfplaatsen. In de omgeving zijn deze naar verwachting wel aanwezig, ook voor de meer bijzondere soorten uit tabel 4.2.

Migratieroutes

De beplanting langs het plangebied en rond de huidige golfbaan is in essentie lijnvormig en sluit goed aan op de vele lijnvormige elementen, bosgebiedjes en bebouwing in de omgeving. Het is daarom niet uit te sluiten dat Vleermuizen het golfterrein gebruiken als onderdeel van hun migratieroute.

Foerageergebied

Het plangebied is bereikbaar voor Vleermuizen (zie voorgaande alinea) en kan zeker dienst doen als foerageergebied. Het huidige golfterrein is relatief kleinschalig en kent beschutte randzones afgewisseld met meer openheid. Het plangebied is open, waarbij aan twee zijden beschutting in de vorm van een bomenrij dan wel haagbeplanting aanwezig is. Ook hier kunnen Vleermuizen foerageren.

Vleermuizen maken vrijwel zeker gebruik van het plangebied, waarbij het voorkomen van vaste verblijfplaatsen kan worden uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn veel sporen aangetroffen van muizen (figuur 4.2), voornamelijk onder en rondom de aanwezige eiken. Ook zijn sporen van de Mol (*Talpa europea*) en het Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) aangetroffen. Graafsporen van naar verwachting een marterachtige zijn ook aangetroffen rondom enkele holen. Door gebrek aan kale bodem is niet vastgesteld om welke soort het gaat. Op basis van de gegevens van Provincie Overijssel kan het een Wezel (*Mustela nivalis*) betreffen. Verder komen Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), Bosspitsmuis (*Sorex spp*), Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), Egel (*Erinaceus europaeus*), Eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) en Veldmuis (*Microtus arvalis*) naar voren uit deze database.

Verder kan ook het Ree (*Capreolus capreolus*) gebruik maken van het golfterrein en de uitbreidingslocatie (Provincie Overijssel, 2008). Zeer streng beschermde soorten, zoals bijvoorbeeld Das (*Meles meles*) en Boomarter (*Martes martes*), komen niet voor (in de omgeving van) het plangebied.

Beschermde grondgebonden zoogdieren maken met zekerheid gebruik van het studiegebied.

Figuur 4.2: Ingang van een van de vele muizenholen

4.2.3 Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn geen broedende vogels of vogels die broedgedrag vertoonden aangetroffen. Wel zijn verschillende soorten vogels gezien en gehoord, te weten Merel (*Turdus merula*), Boerenzwaluw (*Hirundo rustica*) en Vink (*Fringilla coelebs*). Watervogels zijn niet waargenomen. Op het huidige golfterrein kunnen deze soorten zeker tot broeden komen. Voor de uitbreidingslocatie is dit minder waarschijnlijk omdat dekking grotendeels ontbreekt.

Verder is een uilenkast (figuur 4.3) aanwezig welke volgens een van de spelers reeds lange tijd bewoond wordt. Ook in de materiaalschuur is een roestplaats van uilen aanwezig. Beiden bevinden zich aan de rand van het plangebied. Tijdens het veldbezoek kon noch worden vastgesteld of uilen aanwezig waren noch om welke soort het gaat. Bosuil (*Strix aluco*) en Steenuil (*Athene noctua*) behoren tot de mogelijkheden. Verblijfplaatsen van verschillende soorten uilen, waaronder de Steenuil, zijn jaarrond beschermd. Overigens zijn in de bomen langs de rand van het plangebied geen geschikte verblijfplaatsen voor holenbroeders aangetroffen.

Broedvogels komen met zekerheid voor binnen het plangebied.

Figuur 4.3: Uilenkast

4.2.4 Reptielen

In de beschikbare gegevens (RAVON, 2008) zijn geen aanwijzingen gevonden dat het plangebied gebruikt wordt door (streng) beschermde reptielen. De aanwezige habitats zijn hiervoor ook nauwelijks geschikt.

Beschermde reptielen komen niet voor in het plangebied.

4.2.5 Amfibieën

In het plangebied zelf is geen oppervlaktewater aanwezig. Op het reeds bestaande golfterrein is een poel en een “waterhindernis” aanwezig. Deze worden vrijwel zeker gebruikt door algemene soorten amfibieën zoals Meerkikker, Bastaardkikker en Gewone pad (Provincie Overijssel, 2008b). Op basis van de beschikbare gegevens worden streng beschermde soorten als Rugstreeppad (*Bufo calamita*) en Kamsalamander (*Triturus cristatus*) niet in deze wateren verwacht. Bovendien is de waterkwaliteit naar verwachting onvoldoende en zijn nauwelijks (ondergedoken) waterplanten aanwezig.

Deze amfibieën kunnen aan de randen van het plangebied, waar een bosschage en bomen aanwezig zijn, overwinteren. Ook het bestaande golfterrein is hiervoor geschikt. Voortplantingsplaatsen zijn in het plangebied afwezig.

Algemeen beschermde amfibieën komen zeker voor in het plangebied.

4.2.6 Vissen

In het plangebied zelf is geen oppervlaktewater aanwezig. De sloot die om het golfterrein loopt stond in ieder geval ten tijde van het veldbezoek al enige tijd droog. Daarmee is deze ongeschikt voor gebruik door (beschermde) vissoorten. Verder zijn er geen verbindingen tussen het plangebied en de wateren op het reeds bestaande golfterrein.

Beschermde vissoorten komen met zekerheid niet voor in het plangebied.

4.2.7 Overige diersoorten

De habitats in het plangebied lenen zich niet voor (streng) beschermde soorten insecten, vlinders of sprinkhanen. Streng beschermde soorten behorend tot deze taxonomische groepen stellen veelal zeer hoge eisen aan hun omgeving, zoals het voorkomen van bepaalde plantensoorten. Deze zijn in het plangebied niet voor handen. De bunkers op het reeds bestaande golfterrein worden wel gebruikt door bijen, waarbij de Grasbij (*Andrena flavipes*) vrijwel zeker is aangetroffen (figuur 4.4). Wellicht omdat deze plekken in de zon het eerst warm worden en bovendien vrijwel vrij zijn van wind.

Beschermde soorten behorend tot de overige taxonomische groepen komen zeker niet voor in het plan- en studiegebied.

Figuur 4.4: Rustende bij in de bunker

4.2.8 Synthese inventarisatie

In tabel 4.3 is samengevat welke zwaarder beschermde soorten voorkomen in het plangebied

Tabel 4.3: Overzicht voorkomen beschermde soorten in het plangebied

Soortengroep	Voorkomen studiegebied	Zwaarder beschermde soorten (FF2&3)	Voorkomende en verwachte soorten
Vaatplanten	Zeker niet	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren	Zeker wel	Ja	Eekhoorn
Vleermuizen	Zeker wel	Ja	Alle soorten zijn zeer streng beschermd
Broedvogels	Zeker wel	Ja	Alle soorten zijn zeer streng beschermd
Amfibieën	Zeker wel	Nee	Meerkikker, Bastaardkikker, Gewone pad

Reptielen	Zeker niet	Nee	-
Vissen	Zeker niet	Nee	-
Overige soorten	Zeker niet	Nee	-

5 VOORGENOMEN PLAN EN MOGELIJKE EFFECTEN

Voor zover in deze fase reeds bekend is de onderstaande informatie gebaseerd op gegevens aangeleverd door de opdrachtgever.

5.1 Voorgenomen werkzaamheden

Het terrein zal gereed gemaakt worden voor gebruik als golfbaan met de daarbij behorende groenvoorzieningen en bunkers. Of ook waterlichamen voorzien zijn is vooralsnog onbekend. Aan het reliëf zal weinig worden veranderd. Wel zullen een aantal bomen verdwijnen die de grens van de huidige golfbaan vormen. Deze bomen zijn reeds geblest, waardoor bekend is om welke bomen het gaat.

Voor deze Quicksan wordt daarom aangenomen dat de werkzaamheden voornamelijk zullen bestaan uit het verwijderen van de nu aanwezige grazige vegetatie, het inzaaien van nieuw gras, het aanbrengen van “greens en holes” en graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van de bunkers. Hiervoor is naar verwachting ook aanvoer van zand noodzakelijk.

Indien deze aannames bij het vervolg van het proces achterhaald blijken te zijn, kan dit gevolgen hebben voor de conclusies van deze rapportage.

5.2 Mogelijke effecten

De werkzaamheden hebben voornamelijk tijdelijke effecten tot gevolg die tot uiting komen in de aanlegfase. Immers, kijkend naar de al aanwezige golfbaan, blijven voor beschermde planten en dieren geschikte habitats aanwezig. Voor sommige soorten wordt het terrein naar verwachting aantrekkelijker omdat het kleinschaliger zal worden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan muizen en konijnen maar ook foeragerende vleermuizen. Omdat de habitats meer divers zullen worden treedt er naar verwachting netto geen verlies aan geschikt biotoop op.

Tijdelijke effecten zullen optreden als gevolg van:

- De aanwezigheid van zwaar materiaal (vrachtwagens, graafmachines).
- Toename van de aanwezigheid van mensen.
- Toename van trillingen en geluid.
- Verstoring van de nu aanwezige habitats.

Na aanleg van het golfterrein is van deze effecten geen sprake meer. Nadat de drie extra holes gerealiseerd zijn, zal het aantal leden naar verwachting met 50 personen toenemen ten opzichte van het huidige aantal leden van 200. De extra verstoring die dit met zich meebrengt is, gezien de aanwezige en te verwachten soorten, verwaarloosbaar klein.

6 EFFECTBEOORDELING

In dit hoofdstuk wordt een effectbeschrijving gegeven van de werkzaamheden die staan beschreven in hoofdstuk 5 op de soorten beschreven in hoofdstuk 4. Hierbij wordt alleen aandacht besteed aan de *zwaardere beschermde soorten* (Tabel 2 en 3) die *voorkomen* dan wel *verwacht* worden binnen het studiegebied (tabel 4.3). Het gaat hierbij om:

- Grondgebonden zoogdieren;
- Vleermuizen;
- Broedvogels.

Algemeen beschermde soorten (Tabel 1) worden niet afzonderlijk behandeld. Ten aanzien van deze soorten geldt immers een Algehele Vrijstelling in geval van Ruimtelijke Ontwikkeling. Wel kan het zo zijn dat maatregelen ten aanzien van deze soorten worden geformuleerd vanuit de zorgplicht. Hieronder wordt allereerst inzichtelijk gemaakt of de betreffende soorten beïnvloed worden als gevolg van de werkzaamheden en vervolgens wat de effecten hiervan zijn.

6.1 Grondgebonden zoogdieren

De Eekhoorn is streng beschermd (Tabel 2). In de huidige situatie is het plangebied (uitbreidingslocatie) zeer beperkt geschikt voor de Eekhoorn. De bomen rijen aan de rand kunnen deel uitmaken van het foerageergebied van deze soort, maar de functie hiervan zal marginaal zijn. De aanwezige Beuken zijn naar verwachting nog te jong om een aantrekkelijke hoeveelheid zaden te produceren. In de omliggende bosgebiedjes en het al bestaande golfterrein komt deze soort vrijwel zeker beter aan zijn trekken. Geschikte verblijfplaatsen zijn in ieder geval niet aanwezig in de laanbeplanting van Zomereiken.

Omdat geschikte verblijfplaatsen niet worden aangetast en het de foerageerfunctie van het plangebied voor de Eekhoorn behouden blijft, is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Ook komt de (lokale) staat van instandhouding van de Eekhoorn niet in gevaar als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden. Aanvullende maatregelen worden niet noodzakelijk geacht.

6.2 Vleermuizen

In hoofdstuk 4 is beschreven dat het plangebied onderdeel kan zijn van migratieroutes en gebruikt kan worden als foerageergebied. Verblijfplaatsen zijn niet aanwezig in de te vellen bomen aan de rand van het plangebied. Het plangebied zelf herbergt geen geschikte verblijfplaatsen.

Het vellen van de bomen leidt niet tot het verdwijnen van migratiemogelijkheden langs en over de golfbaan. De velling zelf veroorzaakt een kleine onderbreking in een lijnvormig element.

De werkzaamheden leiden tot het tijdelijk minder ongeschikt worden van potentieel foerageergebied. Wanneer de werkzaamheden uitsluitend overdag en zonder extra verlichting worden uitgevoerd, kan een beperkte foerageerfunctie worden geboden tijdens de werkzaamheden. In de directe omgeving van het plangebied zijn voldoende alternatieven voor handen. Na voltooiing van de werkzaamheden zal het plangebied weer dienst kunnen doen als foerageergebied.

De werkzaamheden hebben geen invloed op de staat van instandhouding van eventueel aanwezige Vleermuizen. Te meer omdat geen verblijfplaatsen worden aangetast. Ook gaan foerageergebied en migratieroutes niet permanent verloren. Ten aanzien van vleermuizen hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Ten aanzien van Vleermuizen worden geen verbodsbepalingen overtreden.

6.3 Broedvogels

Vogels van bos en struweel en grasland kunnen tot broeden komen in het plangebied. De werkzaamheden leiden tot verstoring van broedende vogels, temeer omdat grote delen van het plangebied en haar omgeving vrij rustig zijn. Verstoring van broedende vogels is bij wet verboden en hiervoor kan geen ontheffing worden verkregen. Eventuele effecten zullen dus voorkomen moeten worden.

De werkzaamheden dienen óf buiten het broedseizoen (15 maart – 15 juli) te worden uitgevoerd om zo verstoring van broedvogels te voorkomen óf voor het broedseizoen te worden *begonnen* en continu te worden doorgezet waardoor de huidige broedlocaties ongeschikt zijn en vogels op zoek gaan naar andere broedplaatsen in de omgeving. In de directe omgeving van het plangebied zijn hiervoor voldoende alternatieven aanwezig.

Broedseizoen

Voor een begrip als 'broedseizoen' is geen standaardperiode te hanteren. Afhankelijk van de soort en weersomstandigheden in een bepaald jaar kunnen soorten veel eerder of juist later broeden dan normaal het geval zou zijn. Dit kan zelfs per regio verschillen. Voor de wet is van belang of een broedgeval verstoord wordt, ongeachte de datum. De vaak geciteerde periode 15 maart t/m juli is dus slechts een indicatie. Voor aanvang van de werkzaamheden dient altijd op broedgevallen gecontroleerd te worden.

Vaste verblijfplaatsen van de aanwezige uilen worden niet verwijderd en blijven bestaan. Na realisatie van het plan blijft het plangebied geschikt als foerageergebied voor de verwachte soorten. Immers, op het huidige golfterrein zijn vele muizen aanwezig. Dit is ook de verwachting voor het nieuw te realiseren gedeelte.

Een overtreding van verbodsbepalingen uit artikel 11 dient te worden gemitigeerd.

6.4 Synthese effectbeoordeling

Het voorgaande hoofdstuk is samengevat in tabel 6.1. Mitigerende maatregelen worden gedetailleerd samengevat in hoofdstuk 7.

Tabel 6.1: Synthese effectbeoordeling

Soorten(groep)	Overtreding verbods-bepaling	Mitigeren mogelijk	Effecten na mitigeren	Ontheffing nodig
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nvt	Nvt	Nee
Vleermuizen	Nee	Nvt	Nvt	Nee
Broedvogels	Ja ¹	Ja	Nee	Niet verleend

¹: Wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, is er uiteraard geen sprake van verstoring;

7 MITIGERENDE MAATREGELEN

De mitigerende maatregelen zijn reeds in hoofdstuk 6 integraal beschreven. In tabel 7.1 worden deze per soortgroep samengevat. Hierbij moet bedacht worden dat termen als broedseizoen en winterrust niet aan *exacte periodes* gekoppeld kunnen worden en dat de tabel en de genoemde perioden derhalve *indicatief* van aard zijn.

Tabel 7.1: Mitigerende maatregelen per soort

Soort	Maatregel	Periode	Werkzaamheden
Vleermuizen	(1) Werkzaamheden overdag uitvoeren; (2) Geen aanvullende verlichting gebruiken	maart-oktober	Graafwerkzaamheden en grondverzet
Broedvogels	(1) Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren óf deze voor het broedseizoen beginnen en continu doorzetten, of; (2) Voor aanvang van het broedseizoen vegetatie uit het plangebied verwijderen en kort houden	maart-juli	Graafwerkzaamheden en grondverzet

Vanuit de zorgplicht dienen ten aanzien van de kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën maatregelen genomen te worden om effecten zoveel mogelijk te beperken. Voor aanvang van de werkzaamheden dient de vegetatie kort te worden gemaaid of verwijderd, waarbij de werkzaamheden pas daags daarna worden aan gevangen. Ten aanzien van amfibieën is dit van toepassing voor aanvang van de winterrust (circa juli).

Deze maatregel sluit aan bij maatregelen die noodzakelijk zijn voor de overige soorten, maar zorgt ervoor dat kleine grondgebonden zoogdieren de kans krijgen een nieuwe verblijfplaats te vinden voordat de graafwerkzaamheden beginnen.

Naast de in tabel 7.1 omschreven noodzakelijk maatregelen dienen de volgende algemene maatregelen ook in acht te worden genomen:

- De periode met overlast zo veel mogelijk beperken. Het concentreren van werkzaamheden in de tijd beperkt de schade aan flora en fauna.
- Beperken van het werkgebied. Het concentreren van de werkzaamheden op één werkgebied beperkt de schade aan flora en fauna.

8 CONCLUSIE

- Het plangebied is niet van groot belang voor zwaarder beschermde soorten. Er komen vooral algemeen beschermde soorten voor.
- Ten aanzien van de meeste soortgroepen zijn geen locatiespecifieke gegevens beschikbaar uit recente inventarisaties. Hierdoor kan volledige zekerheid niet worden geboden. Wel zijn de aanwezige gegevens voldoende om een goede verwachtingswaarde te kunnen opstellen. Aanvullende gebiedsdekkende inventarisaties kunnen worden overwogen, maar zijn niet noodzakelijk vanuit het oogpunt van de Flora- en faunawet.
- Geen van de aangetroffen soorten is voor het voortbestaan van de populatie afhankelijk van het plangebied. Voor geen van de aangetroffen soorten wordt de staat van instandhouding dan ook negatief beïnvloed.
- Verbodsbepalingen worden mogelijk overtreden ten aanzien van broedvogels. Mitigeren van negatieve effecten is noodzakelijk.
- Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.
- Ons inziens kan het project doorgang vinden in het licht van de Flora- en faunawet. Bevoegd Gezag heeft hierin het eindoordeel.

BRONNEN

- Provincie Overijssel; 2001; *Streekplan Overijssel 2000+*;
http://provincie.overijssel.nl/contents/pages/3496/streekplan_overijssel_20001.pdf.
- Provincie Overijssel; 2008b; Gegevens van het Ecologisch Kenniscentrum (milieu-inventarisatie) van de Provincie Overijssel; maart 2008.
- Royal Haskoning; 2008; *Ecoscan afvalverwerking Boeldershoek*; Concept eindrapport; 9P7423/R014/CVHO/Gron; Royal Haskoning B.V.
- LNV; 1998; *Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten*; Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit; Den Haag.

Websites

- Provincie Overijssel; 2008a; <http://www.prv.Overijssel.nl>; maart 2008.
- LNV; 2008; <http://www.minInv.nl>; maart 2008.
- Natuurloket; 2008; <http://www.natuurloket.nl>; maart 2008.
- RAVON; 2008; <http://www.ravon.nl>; maart 2008.
- Waarneming; 2008; <http://www.waarneming.nl>; maart 2008.
- Wilde planten; 2008; <http://www.wilde-planten.nl>; maart 2008.

=0=0=0=